

De dierentuinvergunning: kinderboerderij of dierentuin..?

> Inger van der Laan

Hoewel het verschil tussen een kinderboerderij en dierentuin zeer groot lijkt, immers het wekelijkse bezoekje aan de geitjes op de kinderboerderij is toch wezenlijk verschillend van een dagje uit naar de apen en de olifanten, blijkt de wettelijke scheidslijn een stuk kleiner te zijn. Wie meer dan 10 wilde diersoorten houdt en deze meer dan 6 dagen per jaar tentoonstelt aan publiek, is volgens de wet een dierentuin en moet in bezit zijn van een dierentuinvergunning.

Op veel kinderboerderijen worden naast geiten, schapen en konijnen ook volièrevogels, watervogels, vissen of andere bijzondere diersoorten gehouden. Wist u dat u daarmee al snel een dierentuinvergunning moet hebben? Dit artikel gaat nader in op deze regelgeving, de dierentuinvergunning (voorheen: dierentuinbesluit) en de diersoorten die hieronder vallen.

Wild dier of productiedier

De gehouden diersoorten spelen een belangrijke rol bij het bepalen of sprake is van een dierentuin of niet. Het ministerie maakt hierbij onderscheid tussen productiedieren en wilde dieren. Met wilde dieren wordt bedoeld: alle van nature in het wild levende diersoorten, met uitzondering van de dieren die volgens [het Besluit houders van dieren](#) zijn aangewezen als productiedieren, honden en katten. Hierbij moet niet gelijk gedacht worden aan leeuwen en tijgers. Alle dieren die niet op deze lijst voorkomen of kruisingen hiervan, behoren (volgens dit besluit) tot de 'wilde' dieren. Heel concreet zijn dit bijvoorbeeld de tropen in de volière, grasparkieten, sierwatervogels, vissen in de aquaria, wallabies, alpaca's, lama's en nog meer diersoorten die vaker op kinderboerderijen gehouden worden. Op de lijst staan 119 diersoorten die aangewezen zijn als productiedieren, gesorteerd op: zoogdieren, vogels, vissen, kreeften, tweekleppigen, slakken, insecten en lagere diersoorten.

Diersoorten op de kinderboerderij

Omdat een kinderboerderij een publieksfunctie heeft en ruime openingstijden kent, is het belangrijk rekening te houden met het aantal wilde diersoorten dat gehouden wordt. Als kinderboerderij is het daarom van belang je ervan bewust te zijn tot welke lijst de soorten die je houdt behoren, dus is het een 'productiedier' of een 'wild dier'.

Hiervoor kunt u een lijst maken met alle diersoorten die gehouden worden op de kinderboerderij. Zorg dat u met name de watervogels, volièrevogels en aquariumvissen niet vergeet! Als u meer dan 10 verschillende wilde diersoorten blijkt te houden, kunt u twee dingen doen:

1. U brengt het aantal diersoorten terug tot maximaal tien
2. U vraagt een dierentuinvergunning aan

Voor wie gelden deze regels en voor wie niet?

Deze regelgeving geldt specifiek voor plekken waar dieren getoond worden aan het publiek. Vrijstellingen gelden voor circussen en dierenwinkels. De regels met betrekking tot de dierentuinvergunning zijn niet van toepassing op particulieren die wilde dieren als huisdier houden of locaties waar dieren worden opgevangen voor medische zorg voor een periode van maximaal 12 maanden.

Waar moet je aan voldoen?

De eisen voor een dierentuinvergunning zijn opgenomen in het [Besluit houders van dieren](#) en deze hebben betrekking op de verblijven, de verzorging, welzijn en gezondheid, de registratie, veiligheid voor mens en dier, educatie en werkwijze. Bij wijzigingen in het beleid moet de vergunning worden aangepast.

Dierentuinvergunning aanvragen of meer weten?

De vergunning kan worden aangevraagd via de [Rijksdienst van Ondernemend Nederland](#) (RVO). Hiervoor moet een uitgebreide vragenlijst worden ingevuld en ook een controle ter plaatse maakt hier onderdeel van uit.

Kinderboerderijen met een vergunning

Op dit moment zijn 55 locaties in bezit van een vergunning, waarvan 2 kinderboerderijen. De afgelopen drie jaar hebben 11 inrichtingen een aanvraag gedaan voor een vergunning. Hiervan zijn er 3 toegewezen en 4 zijn nog in behandeling. De overige 4 zijn afgewezen of hebben zich teruggetrokken. Dit geeft aan dat het niet zo makkelijk is om een dergelijke vergunning te krijgen.

Eén van de kinderboerderijen met de dierentuinvergunning is CNME Schothorst (Amersfoort). Zij hebben deze in 2008 aangevraagd vanwege een aquariumbak met diverse soorten vissen.

Marian Berg geeft aan: "Toentertijd heb ik de vergunning aangevraagd. Je moet er veel voor op papier zetten, ook bijvoorbeeld hoe je educatie en voorlichting geeft aan publiek. Als iemand mij vraagt wat ik zou aanraden: de vergunning aanvragen of enkele diersoorten wegdoen, zou ik kiezen voor het laatste. Het is behoorlijk veel werk en je moet ook wijzigingen doorgeven in het beleid. Tenzij je het Keurmerk Kinderboerderijen hebt of daaraan werkt. Dan werk je al met protocollen en beleid. Veel van die protocollen worden ook gevraagd voor deze vergunning. Dat werkt zeker in je voordeel."

Checklist GD Keurmerk Zoönosen vernieuwd

> Gezondheidsdienst voor Dieren

Zoönosen zijn ziekten die van dier op mens overdraagbaar zijn. Steeds vaker worden dierhouders (vooral kinderboerderijen) waarbij dieren contact hebben met mensen, geconfronteerd met de vraag welke risico de dieren vormen voor de bezoekers. Om aan te tonen dat u maatregelen neemt om zoönosen te voorkomen en de kans op besmetting te beperken, bestaat het GD Keurmerk Zoönosen.

Om in aanmerking te komen voor het keurmerk dient de kinderboerderij, samen met de eigen dierenarts, een checklist in te vullen. Na retourzending van de ingevulde checklist ontvangt de kinderboerderij een score voor de zoönosepreventie. Bij een score van 60% of meer (totale score is 100%) is de kinderboerderij een zoönosenverantwoord bedrijf. De kinderboerderij ontvangt dan een keurmerkboardje met daarop de keurmerkzegel voor dat jaar. De toekenning van het keurmerk wordt elk jaar opnieuw via de eigen dierenarts getoetst aan de hand van de checklist.

Checklist geheel vernieuwd

De checklist voor het GD Keurmerk Zoönosen is dit jaar geheel vernieuwd. In de eerste helft van november krijgen dierenartsen deze vernieuwde checklist voor de deelnemers die hun keurmerk willen verlengen voor 2015. De checklist bestaat nu uit een verplicht algemeen onderdeel en onderdelen per diersoort (schaap, geit, rund, paard/ezel, varken, pluimvee). Afhankelijk van welke diersoorten er aanwezig zijn op een bedrijf, worden deze aanvullende onderdelen ingevuld. Als een bedrijf bijvoorbeeld alleen koeien heeft, hoeft naast het algemene onderdeel alleen het onderdeel 'runderen' van de checklist ingevuld te worden. Op deze manier wordt er een score aan het bedrijf toegekend, op basis van de aanwezige dieren. Voor veel kinderboerderijen geldt wellicht dat alle diersoorten van de checklist aanwezig zijn. Echter, door de gestructureerde opbouw en toevoeging van vragen over diersoorten die er voorheen nog niet instonden, zal de vernieuwde checklist ook voor kinderboerderijen voordelen hebben. Door de nieuwe opbouw en toevoeging van bepaalde diersoorten is de checklist gebruiksvriendelijker en geeft deze een realistischer beeld van het totale bedrijf.

Wilt u meer informatie over het GD Keurmerk Zoönosen? Download dan hier de flyer of ga naar de [website van de GD](#). U kunt ook bellen met de sector kleine herkauwers van de GD via 0900-1770 optie 3. Via bovenstaande website of telefoonnummer is het ook mogelijk om u aan te melden.